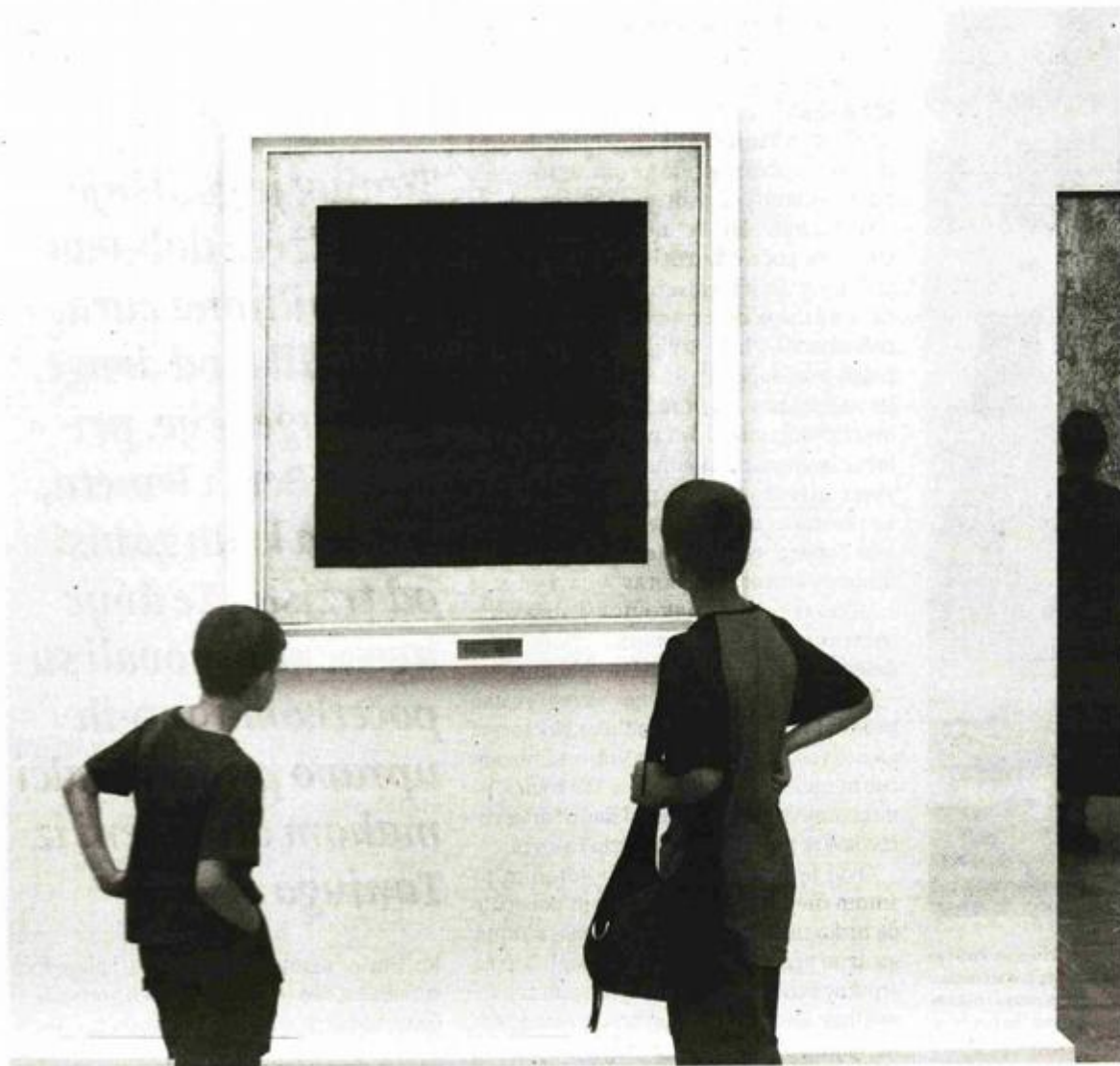




# KULT LIČNOSTI



Stogodišnjica 'Crnog kvadrata na bijeloj podlozi' Kazimira Maljeviča

Filmska redateljica Aida Begić

program su činile i zidne novine 'Lekcije o odbrani' udruženja Kurs iz Beograda o ulozi umjetnika za vrijeme Užičke republike, instalacija 'Slike regulisanih ili nekontrolisanih teritorija' SINIŠE ILIĆA, koja istražuje imaginarij borbe na pozadini prepoznatljivog evropskog pejzaža, i performans zagrebačke umjetnice SELME BANICH 'Mirovanje'. U program je bila uključena i serija diskusija o antifašističkom kulturnom naslijeđu u kojima su sudjelovali VLADIMIR MARKOVIĆ, GAL KIRN, SABINA SABOLOVIĆ, ALDO MILOHNIĆ, MIKLAVŽ KOMELJ i drugi.



## Kazimir Maljevič

Ove godine obilježava se stogodišnjica nastanka 'Crnog kvadrata na bijeloj podlozi' slavnog ruskog slikara. Maljeviča su nazivali i crnom ikonom ruske avangarde, no ta je slika u početku izazivala skeptične komentare, poput: 'I to mi je neki slikar! Kvadrat mogu naslikati i ja.' Ipak, Maljevičeva slika govori da 'naslikati kvadrat' nije nimalo lako. Prvo, Maljevičev 'Crni kvadrat' uopće nije kvadrat – nijedna njegova stranica nije paralelna s okvirom slike. Nadalje, radeći ovu sliku Maljevič je miješao različite boje, od kojih nijedna nije bila crna. Konačni misterij povezan s Maljevičem je taj da se dugo nije znalo gdje je njegov grob: sahranjen je u Podmoskovlju, ali je tijekom Prvog svjetskog rata točno mjesto palo u zaborav. Krajem 2000-ih utvrđeno je točno mjesto gdje je slikar sahranjen, ali je na njemu ubrzo sazidana zgrada, pa je tako 'Crni kvadrat' ostao jedini spomenik svome autoru...

## Terry Eagleton

Jedan od najvećih suvremenih teoretičara književnosti i kulture bit će gost manifestacije Sa(n)jam knjige čije će se 21. izdanje u prosincu održati u Puli. Tematsko polazište Sajma je 'Otok-Geto-Azil' što je zasigurno, kako je rečeno u najavi, najaktualnija tema koju je Sajam ikada imao. Organizatori Sajma pokušat će otvoriti širu raspravu o današnjem trenutku u kojem smo suočeni sa zatvaranjem granica, rijekom izbjeglica i rastućom ksenofobijom, ali i propitivati teme poput getoizacije slobodne misli, cenzure i autocenzure. U više od sto programa sudjelovat će ukupno 146 književnika, glazbenika, prevoditelja, izda-

vača, urednika, likovnih umjetnika i predavača, dok točno 50 autora dolazi na Sajam sa svojim novim knjigama. Najavljeni su JON KALMAN STEFANSSON s Islanda, JURIJ VINIČUK iz Ukrajine, JOACHIM SARTORIUS iz Njemačke, NAMIK KABIL iz Bosne i Her-

Gostovat će na 21. Sajmu knjiga u Puli – Terry Eagleton



cegovine, ZORAN FERİĆ, BORIS DEŽULOVİĆ i MILJENKO JERGOVIĆ iz Hrvatske, DRAGAN VELIKIĆ iz Srbije i mnogi drugi.

## Radomir Konstantinović

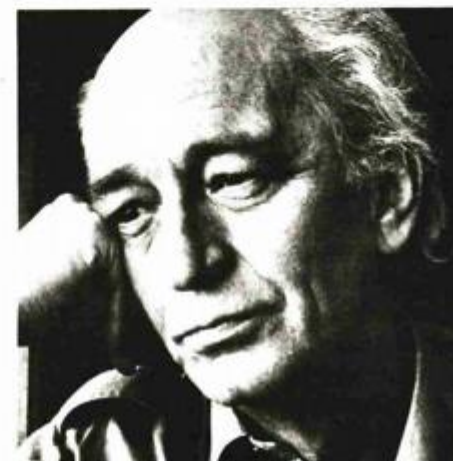
Nakon smrti velikog jugoslavenskog filozofa (2011.), autora knjige 'Filozofija palanke', bilo je nekoliko bezuspješnih pokušaja da u rodnoj mu Subotici jedna ulica dobije njegovo ime. Ono što je ipak uspjelo jesu Dani Radomira Konstantinovića, koji su

Radomir Konstantinović

nedavno održani u tom gradu. Učesnici – filozofi, pisci, teolozi, prevodioci, profesori, istraživači i dramatičari – pristigli su iz Berlina i Skoplja, Budimpešte i Beograda, Trsta, Sarajeva, Zagreba i Novog Sada, a centralni događaj skupa bio je okrugli stol pod nazivom 'Dimenzije misaonog nasleđa Radomira Konstantinovića'. Izlaganja su održali njegovi prijatelji i poštovatelji poput LATINKE PEROVIĆ, BORE ČOSIĆA, GEORGIJA STARDELOVA i drugih, a naročito je ostao upamćen govor sarajevskog pjesnika MILE STOJICA koji je rekao kako Konstantinovićevo djelo podsjeća na 'svijetli hram u balkanskoj pomrčini oko kojega i dalje odzvanjaju krici umobolnika...'

## Bojan Đorđev

Redatelj iz Beograda autor je umjetničkog programa 'Okupljeni na Trgu partizana', koji je održan u Užicu u povodu obilježavanja 70. godišnjice pobjede nad fašizmom. Uz kazališnu predstavu 'Nije to crvena, to je krv!' zasnovanoj na partizanskoj poeziji,



## Aida Begić

Sarajevska filmska redateljica, koja je je s filmovima 'Snijeg' i 'Djeca' pokupila brojne nagrade, nedavno je govorila o svom položaju u društvu kao žene i redateljice: 'Stereotip da režiser mora biti neki krupni muškarac, glasan, dominantan i po potrebi agresivan, nije korespondirao sa mnom. Kada sam kasnije pronašla neke svoje uzore, žene redateljke, pa i muškarce koji imaju malo drugačiji pristup, shvatila sam da možesh režirati i tiho. Postoje i velike predrasude prema ženama koje nose maramu. Ljudi čim vas vide imaju mišljenje o vama, što je zamačajuće. Smatram da ako neko ima problem sa mnom samo zato što sam pokrivena, to je zaista njegov problem, a ne moj. Marama nije mana, ni prednost, to je moj izbor...'

## Vladimir Biti

Profesor slavistike na Univerzitetu u Beču održao je nedavno u Beogradu predavanje pod nazivom 'Otimanje pripadnosti: Ivo Andrić i postimperijalna trauma'. O fenomenu (nacionalističkog) svojatanja umjetnika na Balkanu Biti kaže: 'On se prvo odnosi na otimanje (oko) pripadnosti višepripadnih postimperijalnih pisaca do kojega dolazi među nacionalnim filologijama; one se otimaju oko pisca odnosno otimaju ga drugima. U drugom se značenju pisac književnim sredstvima otima svim pripadnostima koje mu drugi žele dodijeliti... Tako se ANDRIĆ pred neprestanom dezintegracijom političkih zajednica sklanja u zajedništvo božanske ravnodušnosti, dok se pisci bečkoga fin-de-sieclea okreću kreativnome nemiru individue, koja svojim etičkim imperativom potkopava sve pripadnosti kao neprimjerene.'